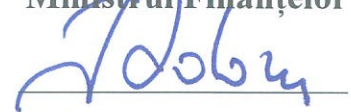

APROBAT:

Petru ROTARU

Ministrul Finanțelor

„22” februarie 2024

RAPORT

**privind activitatea
Consiliului Controlului Financiar Public Intern
pentru anul 2023**

**Chișinău,
2024**

SECȚIUNEA I
CADRUL GENERAL

<i>Rolul Consiliului CFPI</i>	Consiliul controlului financiar public intern (CFPI) este instituit ca organism profesional cu rol consultativ pe lângă Ministerul Finanțelor, pentru a acționa în vederea susținerii implementării eficiente a controlului financiar public intern în sectorul public al Republicii Moldova.
<i>Misiunea Consiliului CFPI</i>	Misiunea Consiliului CFPI este de a acorda suport și consiliere Ministerului Finanțelor în coordonarea implementării și dezvoltării sistemului de control financiar public intern, în scopul gestionării fondurilor publice conform principiilor de bună guvernare.
<i>Structura și componența Consiliului CFPI</i>	<p>În conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului CFPI, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.140/2018, Consiliul este constituit din 11 membri, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Secretarul de stat din cadrul Ministerului Finanțelor, care patronează domeniul CFPI, președinte al Consiliului; ✓ 1 manager din mediul privat, cu experiență de implementare a guvernantei corporative; ✓ 1 profesor universitar cu specialitate în domeniul administrației publice; ✓ 1 reprezentant al Curții de Conturi a Republicii Moldova; ✓ conducătorul subdiviziunii responsabile de politicile în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor; ✓ 1 expert din domeniul finanțelor publice; ✓ 1 expert din domeniul juridic; ✓ 2 reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale relevante domeniului de control financiar public intern; ✓ 2 reprezentanți ai entităților cu autoritate de decizie pentru corelarea reformelor în derulare. <p>Pe parcursul anului 2023, Consiliul CFPI a activat în componența nominală aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.54/2022, stabilită după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vladimir ARACHELOV, Secretar de stat, Ministerul Finanțelor, Președinte al Consiliului; 2. Ludmila POPA, șef Direcție politici în domeniul controlului financiar public intern, Ministerul Finanțelor, vicepreședinte al Consiliului; 3. Maxim CIOBANU, șef Direcție Trezoreria de Stat, Ministerul Finanțelor; 4. Ecaterina PAKNEHAD, șef Aparatul Curții de Conturi a Republicii Moldova; 5. Eduard MAXIM, manager superior, Departamentul de audit, „PricewaterhouseCoopers Audit” S.R.L.; 6. Angela CASIAN, doctor în științe economice, conferențiar universitar,

	<p>Academia de Studii Economice din Moldova;</p> <p>7. Tudor MORARI, șef Serviciu audit intern, Ministerul Justiției;</p> <p>8. Cristina COPĂCEANU, președinte al Asociației Auditorilor Interni din Republica Moldova;</p> <p>9. Diana GROSU-AXENTI, director adjunct al I.P. ”Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă”;</p> <p>10. Tatiana BEȘLIU, șef Direcție coordonare politici și priorități, Cancelaria de Stat;</p> <p>11. Stanislav GHILEȚCHI, director adjunct al Institutului pentru Politici și Reforme Europene.</p> <p>Este de menționat despre încetarea calității de membru al Consiliului CFPI, a dlui Tudor Morari, în perioada a.2023, pe motivul încetării raporturilor de muncă cu Ministerul Justiției, entitatea în care activa la momentul nominalizării.</p>
<p>Responsabilitățile Consiliului CFPI</p>	<p>a) oferă suport și consiliere conducerii Ministerului Finanțelor în luarea deciziilor cu privire la implementarea reformelor în domeniul controlului financiar public intern prin informări cel puțin anuale;</p> <p>b) dezbate planurile strategice de dezvoltare a controlului financiar public intern, propune îmbunătățiri și emite o opinie asupra direcțiilor de dezvoltare ale acestora;</p> <p>c) avizează proiectele de acte normative, precum și ghidurile elaborate în domeniul controlului financiar public intern;</p> <p>d) dezbate și emite o opinie asupra raportului anual consolidat privind controlul financiar public intern;</p> <p>e) analizează periodic situația privind dezvoltarea controlului financiar public intern, precum și propune măsuri de remediere și înlăturare a obstacolelor;</p> <p>f) propune inițierea modificărilor cadrului normativ aferent controlului financiar public intern;</p> <p>g) oferă suport în dezbaterile publice și promovarea proiectelor de acte normative inițiate;</p> <p>h) participă, după caz, la activitățile de mediatizare a sistemului de control financiar public intern și de conștientizare a conducătorilor entităților publice privind importanța și beneficiile implementării acestuia;</p> <p>i) monitorizează, după caz, procesul de certificare și dezvoltare profesională a auditorilor interni din sectorul public;</p> <p>j) examinează contestațiile depuse la Comisia de certificare profesională a auditorilor interni și propune soluții;</p> <p>k) examinează cazurile de prejudiciere a independenței activității de audit intern și a obiectivității auditorilor interni și emite o opinie în acest sens;</p> <p>l) întocmește până la 31 ianuarie a fiecărui an raportul anual de activitate;</p> <p>Consiliul are dreptul de a solicita Ministerului Finanțelor și altor entități publice informațiile necesare în vederea exercitării atribuțiilor.</p>

SECȚIUNEA II ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ȘEDINȚELOR

Pe parcursul anului 2023, membrii Consiliului CFPI s-au întrunit în cadrul a 2 ședințe ordinare, după cum urmează:

Nr. crt.	Data organizării ședinței	Nr. membri desemnați	Nr. membri prezenți	Asigurat cvorum Da/Nu
1.	30.05.2023	10	9	Da
2.	21.12.2023	10	6	Da

Activitatea desfășurată de membrii Consiliului CFPI în cadrul ședințelor organizate potrivit Agendei și Proceselor-verbale elaborate pentru fiecare ședință se prezintă astfel:

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
1.	Ședința din data de 30.05.2023 (prin corespondență)		
1.1.	Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2022	Raportul a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern, în baza rapoartelor privind controlul intern managerial prezentate de 64 autorități publice (29 APC și 35 APL II) și a rapoartelor privind activitatea de audit intern prezentate de 56 entități publice.	În carul discuțiilor pe marginea informațiilor prezentate, membrii Consiliului au expus opinii pozitive asupra proiectului Raportului anual consolidat privind CFPI pentru anul 2022 și cu vot unanim au decis de a aviza pozitiv proiectul acestuia.
1.2.	Modificarea Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public	Au fost elaborate și aprobate modificări la Programul de instruire. Modificarea intervine în condițiile reducerii numărului orelor de instruire pentru cursurile din Programul de instruire în domeniul de audit intern, precum și necesitatea completării acestuia cu subiecte aferente domeniilor pe care auditorii interni au obligația de a le evalua sistematic și anume: „Salarizarea în sectorul bugetar” și „Achiziții publice”.	Membrii Consiliului au avizat pozitiv modificările la Programul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public.

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
1.3.	<i>Raportul Consiliului Controlului financiar public intern pentru anul 2022</i>	<ul style="list-style-type: none"> • În anul 2022, membrii Consiliului s-au întrunit în cadrul a 2 ședințe ordinare: în data de 31 mai și 09 august. • În cadrul ședințelor desfășurate, principalele subiecte supuse examinării au fost situația curentă în domeniul CFPI și activitățile de intervenție planificate pe termen scurt și mediu, modificarea Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public, cererea de contestare a rezultatelor examenului de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul avansat al Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public, etc. 	După discuțiile pe marginea proiectului de document prezentat spre examinare s-a decis aprobarea Raportului de activitate al Consiliului CFPI.
1.4.	<i>Planul Consiliului controlului financiar public intern pentru anul 2023</i>	<p>Principalele acțiuni planificate anul 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Examinarea Raportului consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2022. • Avizarea proiectelor de acte normative elaborate de Ministerul Finanțelor în domeniul CFPI. • Avizarea Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public. • Emiterea opiniei asupra direcțiilor de dezvoltare a CFPI pentru elaborarea Programului de dezvoltare a sistemului pentru anii 2024-2027. • Asigurarea participării active a membrilor Consiliului la activitățile de mediatizare și 	După discuțiile pe marginea proiectului de document prezentat și completările propuse, s-a decis aprobarea Planului de acțiuni al Consiliului CFPI pentru anul 2023.

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
----------	-------------------------------	------------------------------------	------------------------------

conștientizare a controlului financiar public intern, organizare de Ministerul Finanțelor.

2. Ședința din data de 21.12.2023 (în format fizic)

2.1. *Situația curentă în domeniul Controlului financiar public intern – problemele identificate și progresele înregistrate*

În cadrul ședinței a fost prezentată informația privind actualele premise de accelerare a reformei CFPI, și anume: cerințele stabilite la Capitolul de negociere pentru aderare la UE nr.32 „Control financiar”. Totodată, a fost furnizată informație privind acțiunile realizate de către unitatea centrală de armonizare pentru mediatizarea și promovarea reformei CFPI, contribuția la dezvoltarea capacităților manageriale cu privire la organizarea CIM, precum și creșterea calității activității de audit intern în sectorul public.

S-a luat act de informația prezentată privind situația curentă în domeniul CFPI.

2.2. *Opinia Comisiei Europene și recomandările SIGMA de consolidare a CFPI în Republica Moldova*

Au fost prezentate concluziile experților Comisiei Uniunii Europene, urmare a evaluării în cadrul Pachetului de extindere din noiembrie a.2023, care specifică că Republica Moldova se află într-un stadiu incipient de pregătire pe domeniul Controlului financiar, iar resursele dedicate CFPI ar trebui consolidate.

S-a luat act de informația privind opinia Comisiei UE și recomandările SIGMA de consolidare a CFPI.

Concomitent, au fost prezentate și concluziile expuse în Raportul SIGMA de monitorizare a administrației publice din octombrie 2023. Astfel, la partea ce ține de controlul intern managerial este menționat faptul că deși legislația este bine dezvoltată, punerea în aplicare a acesteia este mai lentă. Cu privire la auditul intern, experții SIGMA au apreciat cadrul legislativ bine

Nr. crt.	Documente/materiale dezbătute	Conținutul succint al documentului	Opinia membrilor Consiliului
		definit, Standardele naționale de audit intern fiind aliniate la standardele recunoscute la nivel internațional, iar orientările și instruirile aferente sprijină implementarea auditului intern. Cu toate acestea, lipsa de personal în subdiviziunile de audit intern reduce impactul funcției de audit intern în sectorul public.	
2.3.	Programul de dezvoltarea a CFPI pentru anii 2024-2027 – acțiuni de intervenție planificate pe termen scurt și mediu	Programul se axează pe trei domenii de intervenție: (i) control intern managerial, (ii) audit intern și (iii) coordonarea centralizată a CFPI. Pentru fiecare din domenii au fost identificate problema reieșind din situația actuală și determinate cauzele acesteia, stabilite obiectivele specifice de dezvoltare pe termen mediu și un plan de acțiuni detaliate ce urmează a fi realizate în perioada anilor 2024-2027.	În rezultatul discuțiilor pe marginea informației prezentate, membrii Consiliului CFPI au susținut cu unanimitate spre promovare proiectul Programului de dezvoltare a CFPI pentru anii 2024-2027.

Alte activități realizate pe parcursul anului 2023 cu implicarea membrilor Consiliului CFPI

Pe parcursul perioadei de raportare, membrii Consiliului CFPI au participat activ la următoarele evenimente publice organizate de Ministerul Finanțelor în domeniul controlului financiar public intern:

ACTIVITATEA

Descrierea evenimentului

1. Masă rotundă referitor la prezentarea rezultatelor auditului intern orizontal pe tematica „Sunt stabilite și aplicate măsurile obligatorii de asigurare și consolidare a integrității instituționale în cadrul autorităților administrației publice centrale?” din 20 iulie 2023

Ministerul Finanțelor, de comun cu experții Academiei Naționale de Finanțe și Economie al Regatului Țărilor de Jos, a organizat o masă rotundă cu reprezentanții ministerelor și altor autorități publice centrale, în cadrul căreia au fost puse în discuție rezultatele auditului intern orizontal pe tematica „Sunt stabilite și aplicate măsurile obligatorii de asigurare și consolidare a integrității instituționale în cadrul autorităților administrației publice centrale?”.

Misiunea de audit orizontal, fiind o premieră pentru Republica Moldova, a fost realizată de subdiviziunile de audit intern din cadrul a 14 autorități publice, sub coordonarea metodologică a Ministerului Finanțelor. Sinteza concluziilor generale cu privire la situația constată este prezentată în Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2022.

2. Discuții publice privind componentele Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030, ce vizează componenta 4 „Control financiar public intern”, din 12 octombrie 2024

Ministerul Finanțelor, cu suportul Misiunii Înalților Consilieri ai Uniunii Europene, a organizat o sesiune de discuții publice privind componentele Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030, în cadrul căreia au fost examinate principalele aspecte ce vizează componenta 4 a Strategiei: Control financiar public intern. Obiectivul general al acesteia constă în asigurarea utilizării fondurilor publice conform principiilor de bună guvernare, prin implementarea controlului intern managerial și a auditului intern în entitățile publice, pe baza standardelor și bunelor practici UE.

**SECȚIUNEA III
CONCLUZII**

În perioada anului 2023, Consiliul CFPI a desfășurat diverse activități, oferind suportul și asistența necesară Ministerului Finanțelor în vederea îmbunătățirii și dezvoltării politicii în domeniul CFPI. Eforturile membrilor Consiliului CFPI în cadrul întâlnirilor organizate demonstrează un angajament ferm pentru dezvoltarea și consolidarea CFPI în sectorul public. Aceștia au susținut acțiunile planificate de Ministerul Finanțelor pentru îmbunătățirea sistemului de CFPI și au exprimat deschiderea pentru implicare activă și consiliere în realizarea acestora.

Este de menționat că, membrii Consiliului au concluzionat că Raportul anual consolidat reflectă o evaluare detaliată și obiectivă a activității de audit intern și sistemului control intern managerial, avizând pozitiv raportul.

Angajamentul membrilor Consiliului CFPI în participarea la evenimente de profil, ca de exemplu sesiunea de dezbateri publice privind Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru 2023-2030, cu focus pe segmentul „Control financiar public intern”, subliniază efortul lor de a promova reforma și practicile de calitate în acest domeniu, de a facilita schimbul de experiență și cunoștințe între profesioniștii din sectorul public.

**Secretar de stat al Ministerului Finanțelor,
Președinte al Consiliului controlului financiar public intern,
Vladimir ARACHELOV**